Den folkevalgte stationsforstander

Stationsforstander J. K. Rasmussen, Gørding, der også var en værdsat kommunalpolitiker gennem næsten 40 år

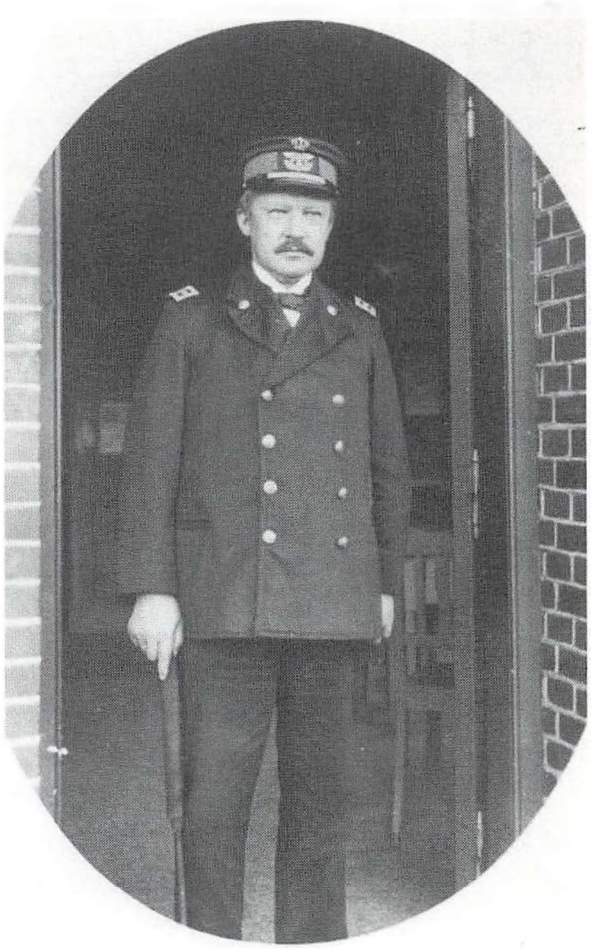
Af J. Gantzel Lauridsen

Det hører unægtelig til sjældenheder, at en embedsmand bliver folkevalgt. Den der skriver disse linier kender kun et eksempel, den tidligere stationsforstander J. K. Rasmussen, Gørding, der blev udnævnt på baggrund af en sogneindsamling af underskrifter udformet med en opfordring til Rasmussen om at søge den ledige stilling. Det var i 1936, og DSB fandt at det med den popularitet J. K. Rasmussen havde var mest rigtigt at udnævne ham til posten! Fint gjort af DSB for J. K. Rasmussen tjente i høj grad etaten til ære.

Lidt af et tilfælde førte Rasmussen til Gørding. Han var født i Nyborg i 1883, og ved århundredskiftet blev han antaget som elev i DSB. Efter at have gjort tjeneste forskellige steder, bl.a. i Ullerslev på Østfyn og i Århus, kom han i 1906 til Gørding som trafikassistent.

Gørding Station 1907. (Foto: Gørding Sognearkiv).

J. K. Rasmussen på Gørding Station efter sin udnævnelse til stationsforstander i 1936. (Foto: Gørding Sognearkiv).

Fynsk lune i det vestjyske

Rasmussens typiske fynske lune forstod han på fortrinlig vis at forene med vestjydernes mere jordbundne natur. Det varede ikke længe, inden beboerne i Gørding Sogn fik øje på hans evner. Det gjaldt vel i første række borgerne i stationsbyen, der ved kommunalvalget i 1912 fik Rasmussen indvalgt i sognerådet på en borgerliste. Her gjorde han sig så stærkt gældende, at han i 1918 blev valgt til rådets formand - en post han beklædte til 1931, da han blev udnævnt til stationsforstander i Tim ved Ringkøbing.

I 1936 blev stationsforstander-stillingen i Gørding ledig, og bestræbelserne for at få Rasmussen til Gørding igen blev sat i gang. Alle var glade da det lykkedes, og allerede ved kommunevalget i 1937 indvalgtes Rasmussen påny i sognerådet. I 1940 blev han rådets formand, og i denne omgang sad han på posten til 1957, da han trak sig tilbage på grund af alder efter at have været i Gørding sogneråd i 39 år, deraf de 30 år som formand. I sandhed en præstation!

Rasmussen var udpræget konservativ. Det gør ikke hans præstation mindre, at han kunne gøre sig gældende i et så udpræget Venstre-sogn som Gørding dengang var - tilmed i en tid hvor forholdet mellem Venstre og Konserva-

tive ikke var slet så hjerteligt som i dag. Grotesk kan det i denne forbindelse måske lyde, at een af Rasmussens mest sikre støtter var den alle steds nærværende radikale læge J. K. Jensen, populært kaldet »doktoren«!

Det var for Rasmussen en let sag at tilslutte sig doktorens forslag i sognerådet om at kloakere gaderne i Gørding og sparekassemanden, Venstre-gårdmanden I. M. Lauridsens forslag om i forbindelse hermed at lade gaderne asfaltere. Det var i årene 1929-31 kort før Rasmussen for en kort femårig bemærkning forlod Gørding.

Sparsommelig

Een af Rasmussens dyder var, at han var sparsommelig. Det var han i DSB, hvor der går frasagn om at fremfor at anmode om en ny stol bandt han den sammen med sejlgarn på de ømfindtlige steder. Hvorfor købe nyt, når det gamle fortsat kunne bruges! I kommunens administration passede han også godt på pengene. Rasmussens hjem var i den gamle skole i Søndergade, og her var både kommunekassen og folkeregistret samt andre led af det administrative.

Da Rasmussen kom tilbage var adskilligt forandret noget. Kommunen havde ansat en kasserer og fundet frem til en sekretær, ligesom man havde oprettet et kommunekontor. Alt accepterede Rasmussen - dog med en bemærkning om, at sådan var nu engang tidens udvikling! Trods alt en beskeden administration med ganske få til at udføre de efterhånden ikke få opgaver staten pålagde kommunen.

Den nok mest gennemgribende forandring, der skete medens Rasmussen var i Tim, var nok oprettelsen af det sociale udvalg, der var et resultat af Steinckes socialreform i 1933. Formanden for det sociale udvalg fik en ikke ringe indflydelse på kommunens udgifter, selvom en stor del af de sociale udgifter blev inddækket af staten. Den første formand for kommunens sociale udvalg blev i øvrigt een af J. K. Rasmussens gode venner, skoleinspektør Larsen-Pedersen, og på den baggrund blev der et meget fint samarbejde de to imellem, da Rasmussen igen satte sig i rådets formandsstol.

J. K. Rasmussen var som få samarbejdets mand. Rolig og besindig var han. Ophidset så man ham aldrig. Han kunne neddæmpet diskutere synspunkter - og ikke mindst dette satte ham i respekt!

J. K. Rasmussens tilknytning til Gørding blev ikke mindre af, at han fandt sin brud i Gørding, gårdejerdatteren Marie Lund fra Lourup. Mange vil endnu huske ægteparrets datter, populært kaldet Busse, der på forskellig vis forsøgte sig i malerkunsten. Huskes vil også Rasmussens svigerinde, Petrea, kaldet Per Lund, der oprettede en kunstbod i Sønderho på Fanø i et hus lige over for kroen. Bortset fra de strengeste vintermåneder var Per i Sønderho, men hun deltog gerne i adskillige af sognets fester i Gørding, hvor den digteriske

åre, hun var i besiddelse af, ret kom til udfoldelse til stor glæde for svoger, J. K. Rasmussen.

Selv i Tim-årene tabte familien ikke forbindelsen med Gørding. J. K. Rasmussen var et skattet medlem af Gørding Mandskor, og han var så flittig, at han til korets ugentlige prøver tog turen fra Tim til Gørding i denne periode.

Forbindelsen skulle holdes ved lige, og da Rasmussen påny var i Gørding fik han udover sognerådet adskillige tillidshverv, således var han i en årrække formand for den daværende Gørding Sparekasse, ligesom han var fremtrædende i det konservative arbejde i Ribe Amt. J. K. sparede ikke sig selv. Fuldt fortjent fik han den anerkendelse at blive udnævnt til ridder af Dannebrog.

I 1953 faldt Rasmussen for aldersgrænsen i DSB, og familien bosatte sig nu i en smuk hvid villa i Nørregade, kaldet »Lille-Møllen«, fordi den tidligere ejer havde været ejer af Gørding Møllegård. I denne villa kom Rasmussen til at tilbringe sine sidste år. I 1959 lukkede han sine øjne, 76 år gammel. En betydelig personlighed var ikke mere, men han huskes endnu af mange. J. K. Rasmussen har indskrevet sit navn i Gørding Sogns historie i en sådan grad, at det ikke kan udviskes, selvom sognet nu er en del af Bramming Kommune!!

J. Gantzel Lauridsen, f. 1922 på Lundbækgård i Aike ved Gørding. Tre vintre på Askov udvidede Højskole. Journalist siden 1941. Ansvarshavende redaktør af »Sydvestjylland« 1951-59, derefter medarbejder på »Vestkysten« og senere på »Landsbladet«. 1967-81 pressesekretær for Danske Husmandsforeninger og siden da free lance fortrinsvis for »Dansk Landbrug«. Adr.: Trægården 5, st.th., 4000 Roskilde.